

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК

УДК 681.51:007.52

УДК 164:355(045)

Г.І. Кривогуз, к.військ.н., доц.

Військова академія (м. Одеса), Україна

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ВІЙСЬКОВОЇ ЛОГІСТИКИ: ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ

Визначено недоліки і надано пропозиції стосовно внесення змін і доповнень до Порядку оформлення оперативних (бойових) документів та Бойових статутів механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України щодо графічного відображення діяльності сил і засобів військової логістики на оперативно-тактичному рівні.

Ключові слова: бойові документи, військова логістика, матеріальні засоби, підрозділи тилу, підрозділи технічного забезпечення, підрозділи медичного забезпечення, стандарти НАТО, умовні знаки.

Постановка проблеми

Відповідно до вимог Стратегічного оборонного бюлетеня України [1] на підставі досвіду участі формувань Збройних Сил України в антитерористичній операції (операції Об'єднаних сил – далі АТО (ООС)) на території Донецької і Луганської областей відповідними органами військового управління було розроблено Бойові статuti механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України (частина I [2] і II [3]) і Порядок оформлення оперативних (бойових) документів [4], які між собою не узгоджені стосовно умовних знаків згідно стандартів НАТО при застосуванні сил і засобів військової логістики на оперативно-тактичному рівні.

Аналіз останніх досягнень і публікацій

У додатках до частини I і II Бойових статутів механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України [2, 3] при графічному відображенні розташування на місці, пересування, ведення оборонного, наступального бою, стабілізаційних та інших дій структурних підрозділів механізованих і танкових частин (підрозділів) не застосовані умовні знаки згідно стандартів НАТО. Це проблемне питання стосується також і застосування сил і засобів військової логістики на тактичному рівні з відображенням джерел постачання оперативного і стратегічного рівні управління, об'єктів місцевої промислово-економічної бази та місцевих ресурсів.

У Порядку оформлення оперативних (бойових) документів (далі - Порядок) [4] відповідно до вимог Стратегічного оборонного бюлетеня України [1] щодо переходу на стандарти НАТО були встановлені умовні знаки для графічного відображення обстановки на стратегічному, оперативному і тактичному рівнях управління. У практичній діяльності при застосуванні сил і засобів військової логістики виникли проблемні питання під час нанесення замислу логістичного забезпечення і тактико-логістичної обстановки на робочі карти посадових осіб.

Відсутні позначення належності рухомих складів різних видів матеріальних засобів (рис. 1) до відповідного рівня організаційно-штатної структури (окремої частини, полку, бригади [4, с. 209-210]).

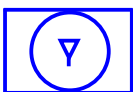
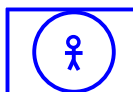
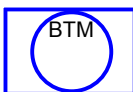
 Склад пального та мастильних матеріалів	 Продовольчий склад	 Речовий склад	 Склад військово- технічного майна
--	---	---	--

Рис. 1. Умовні знаки рухомих складів матеріальних засобів

Для позначення бригадного артилерійського складу умовний знак, який використовується в частинах (підрозділах) технічного забезпечення [4, с. 203] у вигляді пункту видачі матеріальних засобів (рис. 2), відрізняється від умовного знаку складу артилерійських боєприпасів, який використовується в частинах (підрозділах) тилового забезпечення [4, с. 210] у вигляді структурного підрозділу.

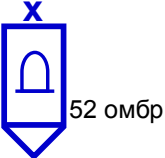
5.5.8. Умовні знаки, які використовуються в частинах (підрозділах) технічного забезпечення	5.5.9. Умовні знаки, які використовуються в частинах (підрозділах) тилового забезпечення
	

Рис. 2. Відмінність графічного відображення складу артилерійських боєприпасів в частинах (підрозділах) технічного і тилового забезпечення

При цьому застосовуються різні за формою назви щодо пояснення одного і того ж складу артилерійських боєприпасів та виникає питання щодо доцільності використання аббревіатури «БП» у разі, коли боєприпаси вже відображені відповідним графічним модифікатором.

Пункт бойового постачання механізованого батальйону (рис. 3) у розділі щодо умовних знаків, які використовуються в частинах (підрозділах) технічного забезпечення, надано без пояснень стосовно танкового батальйону.

	<i>Пункт бойового постачання 1 мб [4, с. 203]</i>
---	--

Рис. 3. Умовний знак пункту бойового постачання механізованого батальйону

У розділі щодо умовних знаків, які використовуються в частинах (підрозділах) тилового забезпечення, відсутні пункти (заправлення, продовольчий, лазне-прального обслуговування), які розгортаються відповідними силами і засобами служб тилу. У цьому розділі [4, с. 207] пропонується використовувати один і той же умовний знак (рис. 4) для позначення взводу матеріального забезпечення (механізованого і танкового батальйону) і взводу забезпечення (дивізіонів бригадної артилерійської групи, зенітного ракетно-артилерійського дивізіону, ремонтно-відновлювального батальйону, медичної роти окремої механізованої (танкової, мотопіхотної) бригади), що є недоречним. Однак у розділі щодо умовних знаків, які використовуються в частинах (підрозділах) ППО Сухопутних військ Збройних Сил України, надається інше позначення взводу забезпечення зенітного ракетно-артилерійського дивізіону [4, с. 112], яке переплутано з позначенням зенітного артилерійського взводу з озброєнням ЗУ-23-2 [4, с. 113].

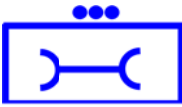
1.2.4. Умовні знаки, які використовуються в частинах (підрозділах) ППО Сухопутних військ ЗСУ	5.5.9. Умовні знаки, які використовуються в частинах (підрозділах) тилового забезпечення
	

Рис. 4. Відмінність графічного відображення взводу забезпечення

У пункті 5.5.8 щодо умовних знаків, які використовуються в частинах (підрозділах) технічного забезпечення [4], відсутній умовний знак взводу забезпечення, який за своїм функціональним призначенням виконує завдання як матеріального, так і технічного забезпечення.

Некоректним буде застосування умовного знаку взводу забезпечення зенітного ракетно-артилерійського дивізіону відносно взводу забезпечення медичної роти бригади, який за функціональним призначенням структурних підрозділів виконує завдання матеріального забезпечення, евакуації поранених і хворих та надання їм медичної допомоги.

Термін «стабілізаційний пункт» [4, с. 213] у підрозділі 10.5 «Медичне забезпечення» Бойового статуту механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України [3] не застосовується.

Не зрозуміло, чим відрізняються умовні знаки щодо позначення автомобільного та автотранспортного підрозділу [4, с. 206-208] (рис. 5).

5.5.9. Умовні знаки, які використовуються в частинах (підрозділах) тилового забезпечення			
<i>Автотранспортний взвод</i>	<i>Автомобільний взвод</i>	<i>Автомобільний взвод підвозу пального</i>	<i>Автомобільний взвод підвозу військово-технічного майна</i>

Рис. 5. Умовні знаки автомобільних і автотранспортних підрозділів

При наявності у складі умовного знаку автомобільних підрозділів підвозу боєприпасів і пального графічного модифікатора для позначення вказаних матеріальних засобів постає питання щодо доцільності використання текстових модифікаторів «БП» і «ПП», які наносяться всередині знаку. Для позначення автомобільних підрозділів підвозу продовольства та речового майна виникає необхідність введення і використання графічних чи текстових модифікаторів.

Відсутні умовні знаки для позначення перспективних організаційно-штатних структур логістики всіх ланок управління Збройними Силами України, наприклад, батальйон чи бригада логістики з їх структурними підрозділами.

У розділі щодо умовних знаків, які використовуються в частинах (підрозділах) тилового забезпечення, відсутні знаки для позначення районів і пунктів передачі матеріальних засобів. Проте у розділі щодо умовних знаків, які використовуються в частинах (підрозділах) технічного забезпечення, встановлений умовний знак щодо пункту передачі несправного озброєння і військової техніки в ремонтно-відновлювальний батальйон окремої механізованої бригади (рис. 6) [4, с. 204].

	<i>Пункт передачі несправного ОВТ №1 в рвб 52 омбр</i>
--	--

Рис. 6. Умовний знак пункту передачі несправного ОВТ бригади

Умовні позначення пунктів зустрічі автомобільних підрозділів (рис. 7) встановлені тільки стосовно боєприпасів [4, с. 203], а для номенклатури служб тилу не визначені.

	<i>Пункт зустрічі боєприпасів ОТУ «А» №1</i>
--	--

Рис. 7. Умовний знак пункту зустрічі боєприпасів ОТУ

У розділі щодо умовних знаків, які використовуються в частинах (підрозділах) тилового забезпечення, є позначення польової лазні [4, с. 209] і лазневого комплексу для миття особового складу та прання речового майна [4, с. 210] (рис. 8), але відсутній умовний знак для позначення прального модуля мобільного лазне-прального комплексу (МЛПК) і лазне-прального відділення.

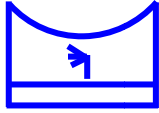
5.5.9. Умовні знаки, які використовуються в частинах (підрозділах) тилового забезпечення			
	Польова лазня		Лазневий комплекс для миття особового складу та прання речового майна

Рис. 8. Підрозділи і технічні засоби лазне-прального обслуговування особового складу

При цьому в наявності некоректні найменування технічного засобу «лазневий комплекс для миття особового складу та прання речового майна». Лазневий модуль є складовою частиною МЛПК і не може бути комплексом. До того ж він не призначений для прання речового майна.

У наявності позначення напівпричепа (рис. 9) [4, с. 210], проте відсутній умовний знак причепа.

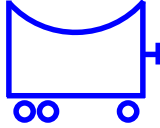
	Вантажівка з напівприцепом
---	----------------------------

Рис. 9. Вантажівка з напівприцепом

Умовні знаки для позначення кухонь автомобільних, причіпних і переносних не надані. Для відображення у графічних документах питань захисту, оборони та охорони сил і засобів логістики відсутні позначення укриття для технічних засобів, сховища для підрозділу типу рота і ТКП бригади (полку), підрозділу охорони або супроводження колон логістики. При цьому є недоцільним використання текстових модифікаторів англійськими буквами (рис. 10) [4, с. 89-90]. Умовні знаки для позначення дозорів і патрулів, які виділяються зі складу підрозділів військової логістики, не встановлені.

1.2. Умовні знаки які застосовуються у Сухопутних військах Збройних Сил України			
1.2.1. Загальновійськові умовні знаки			
	Охорона		Спостереження

Рис. 10. Сили охорони та спостереження

У текстуальній частині Порядку зазначено, що маршрути висування своїх військ позначаються коричневим кольором [4, с. 19], а шлях евакуації пошкоджених зразків озброєння і військової техніки показаний чорним кольором [4, с. 205] (рис. 11).

	Шлях евакуації пошкоджених зразків озброєння і військової техніки 52 омбр №1
---	--

Рис. 11. Шлях евакуації пошкоджених зразків озброєння і військової техніки бригади

Для позначення основних і запасних шляхів підвозу та евакуації бригади (полку) умовні знаки не визначені.

Для позначення об'єктів місцевої промислово-економічної бази використовується лише один умовний знак [4, с. 91] (щодо захисту важливих об'єктів промисловості) без текстових модифікаторів щодо їх функціонального призначення (рис. 12).

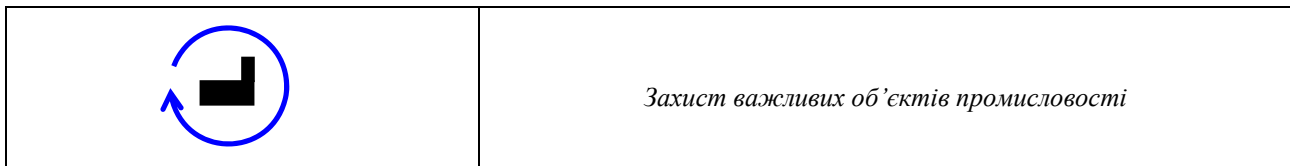

Рис. 12. Захист важливих об'єктів промисловості

Стосовно оперативної і стратегічної ланок управління відсутні позначення мобільних відділів стаціонарних сил і засобів логістичного забезпечення, наприклад, мобільного відділу забезпечення продовольством об'єднаного центру забезпечення (ОЦЗ) оперативного командування.

Важливою вимогою прихованого управління військами (у тому числі силами і засобами логістичного забезпечення) є кодування робочих карт посадових осіб. У Порядку [4] та Бойових статутах [2, 3] не враховані Методичні рекомендації щодо проведення штабних тренувань, радіотренувань у тактичній ланці управління з урахуванням досвіду участі сил та засобів Збройних Сил України у Антитерористичній операції на території Донецької та Луганської областей [6].

У таблиці 3 Порядку [4, с. 45] рекомендовані значення висоти букв для написання пояснювальних підписів (формулярів) на картах масштабу 25 000 і 50 000 не встановлені.

Постановка завдання та його розв'язання

Метою роботи є виявлення недоліків щодо відображення дій сил і засобів військової логістики на оперативно-тактичному рівні у Порядку [4] та Бойових статутах [2, 3] та надання пропозицій щодо змін і доповнень до вказаних нормативних документів.

Досягнення визначеної мети здійснено шляхом проведення порівняльного аналізу змісту зазначених нормативних документів у сфері військової логістики і формулювання основних напрямів усунення виявлених недоліків та відображення запропонованих змін і доповнень.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття

На основі виявлених недоліків із загальної проблеми неузгодженості вказаних нормативних документів щодо умовних знаків за стандартами НАТО при застосуванні сил і засобів військової логістики на оперативно-тактичному рівні слід виділити: використання різних умовних знаків для позначення однакових об'єктів (підрозділів); відсутність деяких умовних знаків (для позначення районів і пунктів передачі матеріальних засобів, пунктів зустрічі автомобільних підрозділів з матеріальними засобами служб тилу, технічних засобів для приготування їжі і прання речового майна, дозорів і патрулів, які виділяються зі складу підрозділів військової логістики, шляхів підвозу та евакуації бригади (полку), об'єктів місцевої промислово-економічної бази, мобільних відділень стаціонарних сил і засобів логістичного забезпечення) і рекомендацій щодо значень висоти букв для написання пояснювальних підписів (формулярів) на картах масштабу 25 000 і 50 000 та кодування робочих карт посадових осіб з урахуванням досвіду участі формувань Збройних Сил України в АТО (ООС).

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів

Для позначення належності рухомих складів різних видів матеріальних засобів (рис. 13) до відповідного рівня організаційно-штатної структури (окремої частини, полку, бригади, оперативного командування тощо) пропонується використовувати текстові ампліфікатори (рис. 13), які наносяться поза обрамленням знаку.

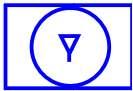
 рмз/13 зрп/ОК «Схід» <i>Склад пального та мастильних матеріалів у структурі рмз 13 зрп</i>	 гмз/10 омбр/ОК «Схід» <i>Продовольчий склад у структурі гмз 10 омбр ОК «Схід»</i>	 52 обмз/ОК «Схід» <i>Речовий склад у структурі 52 обмз ОК «Схід»</i>
--	---	--

Рис. 13. Умовні знаки рухомих складів матеріальних засобів з позначенням їх належності

Відповідні зміни будуть стосуватися умовних знаків, які використовуються в частинах (підрозділах): інженерних військ (склад інженерно-технічного майна [4, с. 184] і склад інженерних боєприпасів [4, с. 185]); військ радіаційного, хімічного, біологічного захисту (склад зберігання озброєння і засобів РХБ захисту ОК «Захід» [4, с. 196]); топогеодезичного та навігаційного забезпечення (склад топографічних карт [4, с. 201]); технічного забезпечення (бригадний артилерійський склад [4, с. 203], польовий артилерійський склад і польові склади бронетанкового майна (БТМ) ОТУ «А» [4, с. 204]); тилового забезпечення (склад (база) зберігання матеріально-технічних засобів номенклатури продовольчої служби [4, с. 211]); медичного забезпечення (медичний склад [4, с. 213]).

Для позначення взводу матеріального забезпечення (механізованого, танкового батальйону та інших підрозділів, у тому числі і підрозділів військової логістики) пропонується застосовувати умовний знак, зазначений для частин (підрозділів) тилового забезпечення [4, с. 207] з виключенням у поясненні слів «взвод забезпечення» та доповненням текстовим ампліфікатором (рис. 14) щодо належності (підпорядкованості).

Пропонується використовувати єдине позначення взводів забезпечення [4, с. 112], які входять до складу дивізіонів ракетних військ і артилерії та протиповітряної оборони, а також частин (підрозділів) технічного забезпечення, з доповненням їх належності (підпорядкованості) в текстовому ампліфікаторі (рис. 14).

Виходячи із функціонального призначення взводу забезпечення медичної роти окремої механізованої (танкової, мотопіхотної) бригади щодо виконання завдань матеріального і медичного забезпечення, пропонується за основу взяти умовний знак взводу матеріального забезпечення [4, с. 207] і доповнити його основним модифікатором медичного підрозділу (рис. 14).

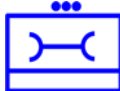
 1/10 омбр/ОК «Схід» <i>Взвод матеріального забезпечення 1 механізованого батальйону 10 омбр ОК «Схід»</i>	 рвб/10 омбр/ОК «Схід» <i>Взвод забезпечення ремонтно-відновлювального батальйону 10 омбр ОК «Схід»</i>	 медр/10 омбр/ОК «Схід» <i>Взвод забезпечення медичної роти 10 омбр ОК «Схід»</i>
---	--	--

Рис. 14. Пропозиції щодо умовних знаків для взводу матеріального забезпечення і взводів забезпечення

З метою однозначного тлумачення найменувань автомобільних та автотранспортних підрозділів, які входять до складу частин (підрозділів) військової логістики, пропонується до ампліфікаторів і модифікаторів умовних знаків (рис. 5) внести наступні зміни і доповнення.

Як відомо, автомобільні підрозділи на відміну від автотранспортних підрозділів окрім завдань підвозу та евакуації матеріально-технічних засобів виконують ще й важливе специфічне завдання зберігання та утримання військових запасів цих засобів у польових умовах. Тому недоречним є застосування в основному секторі умовного знаку автомобільного підрозділу графічного модифікатора у вигляді колеса, яке відповідно до таблиці 7 Стандарту умовних знаків (другий стандарт) для графічного оформлення оперативних (бойових) документів СТД 01.010.001-2014 (01) [5, с. 26] означає «транспортний». Очевидно, що текстовий модифікатор «ТР» для автотранспортного підрозділу є зайвим. Замість нього можуть бути використані інші текстові модифікатори за вилом матеріальних засобів, які перевозяться (БП, ПММ, БТМ тощо)

В основному секторі умовного знаку автомобільного взводу підвозу військово-технічного майна (рис. 5) та аналогічних структурних підрозділів пропонується замість графічного модифікатора у вигляді колеса застосовувати текстовий модифікатор «ВТМ», який відображено у секторі 1 [5, с. 20].

Для умовного знаку автомобільного взводу підвозу продовольства, речового та військово-технічного майна [4, с. 207] та аналогічних структурних підрозділів замість графічного модифікатора у вигляді колеса і текстового модифікатора «МТЗ» доцільним буде застосування в основному секторі текстового модифікатора «ПРВТМ» (рис. 15).

У секторі 1 умовного знаку автомобільного взводу підвозу пального (рис. 5) та аналогічних структурних підрозділів недоречним буде застосування текстового модифікатора «ПП» тому, що графічний модифікатор в основному секторі умовного знаку вказує на пально-мастильні матеріали [5, с. 24].

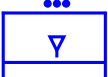
 2 1/23 оатб/ОК «Схід» 2 автотранспортний взвод перевезення боєприпасів 1 автотранспортної роти 23 оатб ОК «Схід»	 6 гмз/10 омбр/ОК «Схід» 6 автомобільний взвод підвозу продовольства, речового та військово- технічного майна гмз 10 омбр ОК «Схід»	 4 гмз/10 омбр/ОК «Схід» 4 автомобільний взвод підвозу пального і мастильних матеріалів гмз 10 омбр ОК «Схід»
--	--	--

Рис. 15. Пропозиції щодо умовних знаків для автомобільних і автотранспортних підрозділів

Пропозиції щодо умовних знаків для позначення перспективних організаційно-штатних структур логістики тактичної та оперативної ланок управління Збройними Силами України (батальйон і бригада логістики та один із структурних підрозділів батальйону логістики) надано на рис. 16.

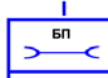
 блог/10 омбр/ОК «Схід» Батальйон логістики 10 омбр оперативного командування «Схід»	 2 блог/10 омбр/ОК «Схід» 2 рота забезпечення боєприпасами батальйону логістики 10 омбр ОК «Схід»	 ОК «Схід» Бригада логістики оперативного командування «Схід»
---	--	--

Рис. 16. Пропозиції щодо умовних знаків для частин і підрозділів логістики

За основу умовних знаків для позначення пунктів передачі матеріальних засобів служб тилу пропонується взяти умовний знак щодо пункту передачі несправного озброєння і військової техніки в ремонтно-відновлювальний батальйон окремої механізованої бригади [4, с. 204] (рис. 6) та умовні знаки пункту передачі боєприпасів і пункту постачання (загальне позначення) відповідно до таблиць 79 і 80 Стандарту умовних знаків (другий стандарт) для графічного оформлення оперативних (бойових) документів СТП 01.010.001-2014 (01) [5, с. 182-183].

Відповідно до вимог зазначеного Стандарту під час складання знака тип пункту позначається в верхній частині знака. Для пунктів постачання це може бути графічна позначка. Додатково, нижче позначення найменування пункту, може наноситися найменування підрозділу, що обслуговується. Для відокремлення пунктів між собою застосовуються нумерація, алфавітне позначення або їх комбінація. Вони наносяться за обрамленням знака праворуч у верхній частині. Поза знаком, ліворуч у верхній частині поля або посередині, позначається часова група (час, день, місяць, рік). Зовні зверху обрамлення може розташовуватися додаткова інформація. Знак пункту не нахилити. Інформація навколо пункту також не може відображатися під кутом.

Пропозиції щодо умовних знаків для позначення пунктів передачі матеріальних засобів служб тилу відображені на рис. 17. Стрілка у нижній частині знаку буде означати напрямок руху матеріальних засобів від відправника до отримувача. Нижче стрілки за обрамленням знаку вказується назва відправника та отримувача. Найменування (при необхідності) і кількість переданих матеріальних засобів (в тоннах) зазначається у правій частині обрамлення знаку під номером пункту передачі.

20.00 15.05.19 блог/10 омбр №1 АБ-12 ДП-45 брлог/ОК «Схід» <i>Пункт передачі ПММ з транспорту бригади логістики ОК «Схід» у транспорт батальйону логістики 10 омбр</i>	21.00 15.05.19 вмз/1 мб №2 2.3 гмз/10 омбр <i>Пункт передачі продовольства з транспорту гмз 10 омбр у транспорт вмз 1 мб</i>	21.00 15.05.19 вмз/1 мб №3 5.2 гмз/10 омбр <i>Пункт передачі речового майна з транспорту гмз 10 омбр у транспорт вмз 1 мб</i>
---	--	---

Рис. 17. Пропозиції щодо умовних знаків для пунктів передачі матеріальних засобів служб тилу

Умовні позначення пунктів зустрічі автомобільних підрозділів, що підвозять матеріальні засоби служб тилу, пропонується використовувати аналогічно пунктам зустрічі автомобільних підрозділів з боеприпасами (рис. 7), але з відповідним графічним модифікатором виду матеріальних засобів як і на рис. 17.

В умовних знаках для позначення технічних засобів миття особового складу пропонується залишити графічний модифікатор польової лазні (рис. 8), а умовні знаки технічних засобів прання речового майна доповнити новим графічним модифікатором у вигляді пральної машини (рис. 18).

 Лазневий модуль МЛПК	 Пральний модуль МЛПК	 Мобільний лазне-пральний комплекс (МЛПК)	 Мобільний лазне-пральний модуль (МЛПМ)
--	--	--	---

Рис. 18. Пропозиції щодо умовних знаків для технічних засобів лазне-прального обслуговування особового складу

Стосовно умовних знаків для позначення підрозділів лазне-прального обслуговування пропонуються наступні зміни і доповнення (рис. 19). Текстовий модифікатор «ПЛ» умовного знаку польової лазні (рис. 8) є зайвим при наявності графічного модифікатора. Скорочене найменування підрозділу лазне-прального обслуговування («ПЛ» - польова лазня, «лпвід» - лазне-пральне відділення тощо) краще відобразити в текстовому ампліфікаторі і розмістити ліворуч у нижній частині поза обрамленням знаку.

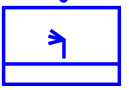
ПЛ вмз/тб/10 омбр <i>Польова лазня взводу матеріального забезпечення танкового батальйону 10 омбр</i>	лпвід вмз/1 мб/10 омбр <i>Лазне-пральне відділення взводу матеріального забезпечення 1 механізованого батальйону 10 омбр</i>
--	---

Рис. 19. Пропозиції щодо умовних знаків для підрозділів лазне-прального обслуговування особового складу

Умовні знаки для позначення кухонь автомобільних, причіпних і переносних, а також причепів для підвозу продовольства і води надані на рис. 20. В умовних знаках причепів для підвозу інших видів матеріальних засобів пропонується використовувати графічний модифікатор відповідного виду цих засобів.

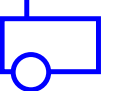
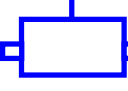
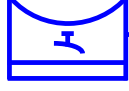
 Кухня автомобільна	 Кухня причіпна	 Кухня переносна	 Причіп для підвозу продовольства	 Причіп-цистерна для води (ЦВ-1,2)
---	---	--	--	--

Рис. 20. Пропозиції щодо умовних знаків для технічних засобів приготування їжі та підвозу води

Позначення укриття для технічних засобів логістики (рис. 21) можливе умовним знаком окопу для озброєння і військової техніки [4, с. 174]. За основу умовного знаку сховища для підрозділу типу рота і

ТКП бригади (полку) пропонується взяти умовний знак бліндажу [4, с. 175] і доповнити його зверху третьою горизонтальною лінією (рис. 21). В умовних знаках для позначення дозорів і патрулів, які виділяються зі складу підрозділів військової логістики, пропонується англійські букви замінити українськими «Д» і «П» відповідно (рис. 21).

			
<i>Автопаливозаправник в укритті</i>	<i>Сховище для підрозділу логістики</i>	<i>Дозор від підрозділу логістики</i>	<i>Патруль від підрозділу логістики</i>

Рис. 21. Пропозиції щодо умовних знаків для дозорів і патрулів від підрозділів логістики та укриттів для технічних засобів

На підставі текстуальної частини Порядку щодо позначення маршрутів висування своїх військ коричневим кольором [4, с. 19] пропонується шляхи підвозу та евакуації бригади (полку) наносити на робочу карту (схему) тим же кольором (рис. 22). При цьому основні шляхи підвозу та евакуації і рокади показувати суцільною лінією, а запасні і заплановане нарощування основних і запасних шляхів підвозу та евакуації – пунктирною лінією.

	<i>Основні шляхи підвозу та евакуації і рокади</i>		<i>Запасні і заплановане нарощування основних і запасних шляхів підвозу та евакуації</i>
--	--	---	--

Рис. 22. Пропозиції щодо умовних знаків для шляхів підвозу та евакуації бригади (полку)

За основу умовних знаків для позначення об'єктів місцевої промислово-економічної бази пропонується взяти умовний знак щодо захисту важливих об'єктів промисловості [4, с. 91] без позначки захисту і доповнити текстовими модифікаторами їх функціонального призначення (рис. 23).

			
<i>МЗ – маслозавод, МКЗ (РКЗ) – м'ясоконсервний (рибоконсервний) завод; ХЗ – хлібозавод, ХП – хлібопекарня; 10 – продуктивність, т/доба)</i>	<i>НБ – нафтобаза, 100 – загальна місткість, т</i>	<i>П – пральня; 15 – продуктивність, т/доба</i>	<i>Л – лазня, 50 – кількість місць для миття, шт.</i>

Рис. 23. Пропозиції щодо умовних знаків для об'єктів місцевої промислово-економічної бази

Для позначення мобільних відділів стаціонарних сил і засобів логістичного забезпечення оперативної і стратегічної ланок управління (рис. 24) пропонується умовний знак стаціонарних ОЦЗ [4, с. 210-211] з доповненням у нижній основі знаку двох кіл, які будуть означати «мобільний», і текстовими ампліфікаторами номеру відділу (ліворуч) та кількості матеріальних засобів (в тоннах), що зберігаються або отримуються транспортом нижчої ланки, і належності (праворуч).

		
<i>1 мобільний відділ забезпечення паливом ОЦЗ «Схід» із запасами АБ-60 т, ДП – 115 т</i>	<i>2 мобільний відділ забезпечення продовольством ОЦЗ ОК «Схід» із запасами 65 т продовольства</i>	<i>3 мобільний відділ забезпечення речовим майном ОЦЗ «Схід» із запасами 35 т речового майна</i>

Рис. 24. Пропозиції щодо умовних знаків для мобільних відділів ОЦЗ ОК

Окрім умовних знаків, якими відображається тактико-логістична обстановка і замисел логістичного забезпечення на робочих картах посадових осіб логістики бригади (полку), досить важливим для прихованого управління логістичним забезпеченням є кодування карт. Пропонується у додатки до Бойових статутів [2, 3] внести відповідно до Методичних рекомендацій [6] за досвідом участі в АТО (ООС) такі доповнення щодо порядку кодування робочих карт.

а) кодування сітки великих квадратів (кілометрової сітки):

- 1) по горизонталі – *словесними позначеннями* (назви риб, тварин, птахів, дерев, квітів);
- 2) по вертикалі – *цифровим позначенням* у довільному порядку;

б) розбивка по равлику кожного великого квадрату на 9 квадратів з позначенням 4-х суміжних кутів хрестиком або крапкою;

в) розбивка кожного малого квадрату по равлику ще на 9 квадратів;

г) кодування населених пунктів, річок, озер, гір тощо – назвами населених пунктів, річок, озер, гір країни агресора.

Мета подвійної розбивки квадратів кілометрової сітки – більш точне визначення місця розташування об'єктів. Термін кодування визначається на тривалість ведення бойових та інших дій. Зміна кодування здійснюється у разі компрометації, за вказівкою старшого начальника, при переході від одного виду бойових дій до іншого.

При веденні робочих карт висота букв для написання пояснювальних підписів (формулярів) визначається відповідно до масштабу карти. Таблицю 3 Порядку [4, с. 45] пропонується доповнити назвами частин (підрозділів) і значеннями висоти букв для карт масштабу 25 000 і 50 000 (табл. 1).

Таблиця 1

**Рекомендована висота букв для написання пояснювальних надписів на картах
масштабу 25 000 і 50 000**

Вид пояснювального підпису	Масштаб карти	
	1:25 000	1:50 000
ОК	15	14
ПвК	11	10
омбр, омбр, отбр, абр, рбр, оаембр, одшбр, бр ТА, брлог	8	7
омп, ап, реап, зрп, помп, опмз	7	6
мб, тб, рвб, садн, реадн, птадн, зрадн, аемб, дшб, обмз, оавтб, блог	6	5
мр, тр, мінбатр, сабатр, реабатр, птбатр, зрабатр, аемр, дшр, рзаб, рмз, автр	5	4
мв, тв, мінв, птв, зрв, гв, аемв, дшв, вмз, взаб, автв	4	3
мвід, твід, птвід, гвід, ремвід, дшвід, госвід, автвід, лпвід	3	2

Примітка. У таблиці наведено значення висоти малих букв. Великі букви та цифри пишуться на 1-2 мм більшими.

Висновки

Серед основних недоліків щодо відображення дій сил і засобів військової логістики на оперативно-тактичному рівні у Порядку [4] та Бойових статутах [2, 3] було виявлено: неузгодженість цих нормативних документів щодо умовних знаків за стандартами НАТО; використання різних умовних знаків для позначення однакових об'єктів (підрозділів); відсутність деяких умовних знаків, у тому числі для позначення підрозділів логістики перспективної організаційно-штатної структури; застосування у текстових модифікаторах умовних знаків літерів англійського алфавіту замість українського; дублювання графічних модифікаторів текстовими; не використано досвід участі формувань Збройних Сил України в АТО (ООС) щодо кодування робочих карт.

Вирішення зазначених проблемних питань може здійснюватися за наступними напрямками: узгоджене з різними органами військового управління використання типових умовних знаків для

позначення однакових за функціональним призначенням сил і засобів логістики різних видів Збройних Сил України; застосування у текстових модифікаторах умовних знаків тільки літерів українського алфавіту, а також виключення дублювання умовних знаків різних видів матеріальних засобів текстовими модифікаторами; уточнення наявних умовних знаків і доповнення Порядку умовними знаками для позначення підрозділів і технічних засобів логістики та їх дій при виконанні функціональних завдань, а також об'єктів місцевої промислово-економічної бази; доповнення Порядку умовними знаками для позначення підрозділів логістики перспективної організаційно-штатної структури, а Бойових статутів - порядком кодування робочих карт за досвідом участі формувань Збройних Сил України в АТО (ООС).

Перспективи подальших досліджень

Одним із напрямків подальших досліджень може бути використання штучного інтелекту для проведення порівняльного аналізу змісту різних нормативних документів та їх розділів з метою виявлення недоліків та їх усунення на етапі розроблення цих документів.

Список використаних джерел

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року «Про Стратегічний оборонний бюлетень України»: Указ Президента України [від 6 червня 2016 року № 240/2016] // Урядовий кур'єр. – 2016. - № 112 - 15 черв.; Офіційний вісник України. – 2016. - № 45 – 17 черв. – С. 14, стаття 1641, код акта 82131/2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/240/2016#n10> (дата звернення 18.05.2019)
2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина I. Бригада. - К.: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2016.
3. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II. Батальйон, рота. - К.: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, 2016.
4. Порядок оформлення оперативних (бойових) документів, затверджено наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 25.04.2108 № 170
5. Стандарт умовних знаків (другий стандарт) для графічного оформлення оперативних (бойових) документів СТІП 01.010.001-2014 (01), затверджено наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 24.07.2014 № 187
6. Методичні рекомендації щодо проведення штабних тренувань, радіотренувань у тактичній ланці управління з урахуванням досвіду участі сил та засобів Збройних Сил України у Анти-терористичній операції на території Донецької та Луганської областей. – К.: ГШ ЗСУ, 2015. – 52 с.

Рецензент: В.Ф. Нагорнюк, к.віськ.н., доц., Військова академія, м. Одеса

НОРМАТИВНЫЕ ДОКУМЕНТЫ ВОЙСКОВОЙ ЛОГИСТИКИ: ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПОЛНЕНИЯ

Г.И. Кривогуз

Определены недостатки и даны предложения по внесению изменений и дополнений в Порядок оформления оперативных (боевых) документов (далее - Порядок) и Боевых уставов механизированных и танковых войск Сухопутных войск Вооруженных Сил Украины (ВСУ) по графическому отображению деятельности сил и средств войсковой логистики на оперативно-тактическом уровне.

Устранение выявленных недостатков может осуществляться по следующим направлениям: согласованное с различными органами военного управления использования типовых условных знаков для обозначения одинаковых по функциональному назначению сил и средств логистики различных видов ВСУ; применения в текстовых модификаторах условных знаков только букв украинского алфавита, а также исключения дублирования условных знаков различных видов материальных средств текстовыми модификаторами; уточнения имеющихся условных

знаков и дополнения Порядка условными знаками для обозначения подразделений и технических средств логистики и их действий при выполнении функциональных задач, а также подразделений логистики перспективной организационно-штатной структуры и объектов местной промышленно-экономической базы.

На основе выявленных недостатков даны следующие предложения по внесению изменений и дополнений в указанные нормативные документы: использование единых условных знаков для обозначения складов (артиллерийского, инженерно-технического имущества, инженерных боеприпасов хранения вооружения и средств РХБ защиты, топографических карт, бронетанкового имущества, медицинского); введение новых условных знаков для обозначения действий сил и средств войсковой логистики (районов и пунктов передачи материальных средств, пунктов встречи автомобильных подразделений с материальными средствами служб тыла, технических средств для приготовления пищи и стирки вещевого имущества, дозоров и патрулей, путей подвоза и эвакуации бригады (полка), объектов местной промышленно-экономической базы, мобильных отделений стационарных сил и средств логистического обеспечения); рекомендации относительно значений высоты букв для нанесения пояснительных подписей (формуляров) на топографических картах масштаба 25000 и 50000, а также кодирования рабочих карт должностных лиц с учетом опыта участия формирований ВСУ в антитеррористической операции (операции Объединенных сил) на территории Донецкой и Луганской областей..

Ключевые слова: боевые документы, войсковая логистика, материальные средства, подразделения тыла, подразделения технического обеспечения, подразделения медицинского обеспечения, стандарты НАТО, условные знаки.

REGULATORY DOCUMENTS OF MILITARY LOGISTICS: CHANGES AND ADDITIONS

H. Kryvohuz

The author identifies deficiencies and suggests amendments and additions to the procedure of operational (combat) orders production (hereinafter referred to as the Procedure) as well as Field Manuals for the mechanized and tank forces of the Land Forces of the Armed Forces of Ukraine in order to improve graphic depiction of the performance of military logistics units at operational and tactical level.

The elimination of the identified deficiencies suggests the following changes: use identical typical symbols to depict similar in function units and elements of military logistics within all armed services and branches of the Armed Forces of Ukraine, which requires prior coordination with various military command and control agencies; use only letters of the Ukrainian alphabet in textual modifiers of the conventional symbols, avoid duplication of conventional symbols, which stand for various types of equipment, in textual modifiers; clarify the existing symbols and add some new ones to the Procedure in order to identify the units and technical means of logistics as well as their functional performance while accomplishing their tasks, anticipate the logistics units of the prospective organizational structure as well as local industrial facilities.

Taking in consideration the identified deficiencies, the following proposals for making changes and additions to specified regulatory documents are given: use identical symbols to indicate warehouses (artillery, engineering equipment, engineering weapons and ammunition storage, NBC protection equipment, topographic maps, armored vehicles, medical equipment); introduce new conventional symbols to indicate the performance of logistics units and all available means of military logistics (areas and points of transfer of material resources, points of meeting of automobile units with material means of rear services, technical means for cooking and washing clothing, patrols, supply and evacuation routes for the brigade (regiment), local industrial facilities and economic infrastructure, mobile departments of deployed forces and service support elements); make recommendations regarding the size of letters for the footnotes on topographic maps scales 25,000 and 50,000, as well as codes of the maps used by military personnel with regard to the experience of participation of the Ukrainian Armed Forces in the antiterrorist operation (operation of the combined forces) in the Donetsk and Lugansk regions.

Key words: combat documents, military logistics, logistics, logistics units, technical support units, medical support units, NATO standards, conventional symbols.